BESTUURLIJK AKKOORD JUNI 2021

Centraal Gelderland doordecentralisatie Beschermd Wonen
Voorstel stuurgroep Samen Aan Zet na vergadering op 18 juni 2021

Versie na eindredactie, 19 juli 2021
Kenmerk: SaZ20210719

Centraal Gelderland doordecentralisatie Beschermd Wonen

Samen verder sturen vanuit een gedeelde ambitie voor onze inwoners
Dit bestuurlijk akkoord regelt de samenwerking voor 2021 en beschrijft de bouwstenen voor het op te stellen convenant voor de samenwerking in de transformatieperiode vanaf 2022.
Tevens bevat het bestuurlijk akkoord financiële afspraken: gemeenten ontvangen in 2021 een totaalbedrag voor ambulantisering, bijkomende sociaal domeinkosten en inzet voor de lokale en regionale opgave. Voor 2022 zijn opnieuw middelen beschikbaar (bijlage 1).

Overwegingen
Overwegende dat:
- We als gezamenlijke gemeenten staan voor een belangrijke vervolgstap in de transformatie en het toekomstbestendig organiseren van zorg voor inwoners met psychische kwetsbaarheid, 'van beschermd wonen naar beschermd thuis'.
- Met ingang van 2022 de inhoudelijke doordecentralisatie BW een feit is en de financiële doordecentralisatie met ingang van 2023, en dat we alleen door regionaal samen te werken het vangnet kunnen bieden voor de meest kwetsbare inwoners.
- De regio elkaar zowel inhoudelijk (samen transformeren) als financieel (gemiddeld bedrag per inwoner gaat in 10 jaar omlaag) nodig heeft.
- De norm voor opdrachtgeverschap BW (NvO), inhoudelijke doordecentralisatie (2022) en financiële doordecentralisatie (2023) van Rijkswege kaderstellend zijn.
- Het objectieve financiële verdeelmodel van Rijkswege in hoofdlijnen bekend is gemaakt, maar nog in ontwikkeling is, en – in tijd – afhankelijk van de vorming van het nieuwe kabinet.

Ambitie
We willen als regio de transformatie naar Beschermd Thuis doorzetten in de richting zoals verwoord in het transformatieplan Samen aan Zet en de bestuurlijke uitgangspunten zoals regionaal geformuleerd in 2020.

Procesafspraken
1. We stellen een gezamenlijk eindbeeld vast voor het jaar 2032 als ijkpunt voor de regionale samenwerking (tevens regiovisie NvO). We gaan een Raadsstuk opstellen als kader voor de meerjarige ontwikkeling. Onderdeel daarvan is beantwoording van de vragen: wat doen we regionaal en wat lokaal? Hoe werken we regionaal samen en hoe sluiten we lokaal hierop aan (lokale plannen)?
2. We werken door in de lijn van het Transformatieplan Samen Aan Zet 2019-2021 en de vastgestelde bestuurlijke uitgangspunten (2020) en gaan (met stakeholders) verder aan de slag met het eindbeeld, ondermeer gebruikmakend van voorbeelden uit andere regio's.[1]

Bestuurlijke opdracht voor regionale ambtelijke projectuitwerking: werk een eindbeeld (Raadsstuk) uit en actualiseer het Transformatieplan i.c.m. regiovisie/ afstemming NvO. Bedoeld voor kaderstelling en vaststelling (stuurgroep SaZ-RPO-Colleges-Raden) in het najaar 2021.

[1] Ambtelijk hebben we diverse voorbeelden verzameld, bijvoorbeeld het ontwikkelplan van CG Oss, regio Brabant Noordoost-oost.

2022: werken met een convenant

3. We zien het eerste jaar van de inhoudelijke doordecentralisatie (2022) als *opstapjaar (Uitleg: het eerste jaar waarin we vanuit het eindbeeld, een vernieuwde samenwerking (convenant), en met vernieuwde financiële afspraken werken en waarin we gezamenlijk verdere voorbereidingen treffen, ondermeer op het gebied van toegang, contracteren, financiën voor de periode vanaf 1-1-2023).*
4. We sluiten in 2021 een convenant 2022 e.v. waarin we afspraken vastleggen over de uitvoering met ingang van 2022. In het convenant leggen we in ieder geval afspraken vast over: regionale besluitvorming, werken met een gezamenlijke regionale begroting, toegang, contracteren, beleid, toezicht, lokale basis, monitoring en woonafspraken.[2]
5. In het convenant regelen we de besluitvorming over de regionale begroting (o.a. vaststellen begroting, omgaan met totaalbudget en hoe om te gaan met tekorten en overschotten). In het convenant wordt eveneens de kassiersfunctie voor 2022 geregeld en maken we afspraken over de financiële monitoring en (tussentijdse) verantwoording.

Bestuurlijke opdracht voor regionale ambtelijke projectuitwerking: werk het convenant uit (projectteam). Stuurgroep SaZ-RPO-Colleges - ter info Raden. Te bekrachtigen door de colleges uiterlijk in december 2021.

Financiële afspraken met toekomstgerichte blik

6. Middelen uit het hoofdlijnenakkoord GGZ zijn beschikbaar voor de regionale ambulantiseringsopgave, benodigde projectinzet (regionaal) en te verrichten lokale inspanningen. Deze zijn hiervoor beschikbaar (startend in 2021, doorlopend in 2022, 2023 en verder).
7. We spreken af dat alle gemeenten in 2021 en 2022 een totaalbedrag voor ambulantisering, bijkomende sociaal domeinkosten en inzet voor de lokale en regionale opgave ontvangen.
8. We voegen de gezamenlijke afspraken en financiële uitkomsten toe als bijlage bij dit bestuurlijk akkoord (bijlage: 1). Ze maken onlosmakelijk onderdeel uit van dit bestuurlijk akkoord.

Met dit bestuurlijk akkoord komen we regionaal bestuurlijk tot overeenstemming over de inzet en verdeling van extra regionale financiële middelen voor 2021-2022, waarbij de financiële afspraken voor 2022 worden opgenomen in een regionale opstapbegroting. Bijlage 1 maakt onlosmakelijk onderdeel uit van dit bestuurlijk akkoord.

Werken met een regionale begroting

9. In de overgang van “historisch naar objectieve bekostiging van Rijkswege” beogen we niet te veel financiële schokken, noch voor Arnhem, noch voor de overige gemeenten in de regio.
10. We gaan in 2022, in het opstapjaar, gezamenlijk van start met een regionale begroting 2022, waarbij de gemeente Arnhem een kassiersfunctie heeft, wat inhoudt dat de middelen gelabeld zijn in de Arnhemse begroting.
11. 2023 is het eerste jaar van de financiële doordecentralisatie waarin we verder werken met een regionale integrale begroting. Vanaf 2023 is de invulling van de kassiersfunctie volgend op de governance.
12. De regionale begroting omvat in principe alle kosten samenhangend met BW en eventueel de bijkomende sociaal domeinkosten tijdens beschermd wonen en na beschermd wonen (uitstroomtrajecten).
13. De regionale begroting is een integrale begroting, zowel voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid (GGZ) als voor inwoners met een licht verstandelijke beperking (LVB).

[2] Ambtelijk hebben we diverse voorbeelden verzameld, bijvoorbeeld het convenant in Midden IJssel (CG Deventer) en het voorbeeld uit Apeldoorn e.o.

14. We kijken in de uitwerking o.a. naar de volgende posten: zorgtoewijzingen (BW-producten), bijkomende SD kosten, juridische ondersteuning (rechtszaken, bezwaren etc.), rechtmatigheidsondersteuning – toezicht Wmo, beleidsmatige inzet, administratieve verwerking, toegang, stedelijke component Arnhem, uitstroom convenant trajecten, MGR inkoop, ontvlechtingskosten Arnhem (toegang). Nb. Deze opsomming geeft een beeld van de breedte waarmee we kijken. Tevens zullen we voorbeelden vanuit andere regio's betrekken in deze nadere uitwerking.

Bestuurlijke opdracht voor regionale ambtelijke projectuitwerking: stel een regionale opstapbegroting 2022 op. Dit gaat om een begroting waarbij Arnhem in 2022 de kassiersfunctie zal vervullen en waarbij we werken volgens afspraken die in het convenant 2022 e.v. worden uitgewerkt.

Uitgangspunten voor de financiële afspraken 2023 - 2032

15. Uitgangspunt is dat we gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de financiële dekking van de integrale begroting voor inwoners met psychische kwetsbaarheid en lichte verstandelijke beperking die gebruik moeten maken van de regionale (vangnet)voorzieningen voor beschermd wonen en beschermd thuis.
16. Alle gemeenten zijn bereid om gedurende het ingroeipad 2023-2032 de Rijksmiddelen die we krijgen voor zorg en ondersteuning aan mensen met een psychische kwetsbaarheid en LVB, aan te spreken/ in te brengen ter dekking van de kosten van de op te stellen integrale regionale begroting voor beschermd wonen/ beschermd thuis 2023 e.v. voor deze betreffende doelgroepen.
17. De Rijksgelden dienen meerjarig voldoende te zijn om goede zorg te verlenen in het lokale veld, dichtbij de inwoners, en opschaling naar duurdere zorg te helpen voorkomen, en hiermee ons in staat te stellen om zoveel mogelijk binnen de financiële kaders te kunnen blijven.
18. De uitwerking en besluitvorming van het objectieve verdeelmodel van Rijkswege volgen we bestuurlijk en ambtelijk in 2021 en 2022.

Programma-inzet en ambtelijke inzet 2021 – 2022

19. Onze ambitie vraagt lokaal inspanningen. Gemeenten zetten zich in voor de lokale opgave en zijn zelf verantwoordelijk voor het realiseren van lokale doelen. Denk aan: woonafspraken, het opstellen en realiseren van lokale plannen, opstarten van innovatie (ambulantisering), etc. De financiële middelen (zie bijlage 1) geven de mogelijkheid om hier concreet mee aan de slag te gaan.
20. Gemeenten bekostigen regionale voorbereidende inzet gezamenlijk. Dit gaat om het programma SAZ en de benodigde regionaal ambtelijke capaciteit voor uitwerking van de bestuurlijke opdrachten. Deze inzet maakt onderdeel uit van de financiële afspraken (bijlage: 1).

BIJLAGE 1

BIJLAGE 1

Bestuurlijk akkoord Centraal Gelderland doordecentralisatie BW

Financiële afspraken 2021-2022 met toekomstgerichte blik

t.b.v. de regionale samenwerking op het gebied van de doordecentralisatie van Beschermd Wonen

De Stuurgroep Samen aan Zet is tot overeenstemming gekomen over de inzet en verdeling van de regionale financiële middelen voor 2021-2022, waarbij de financiële afspraken voor 2022 worden opgenomen in een regionale begroting, vast te stellen in het najaar 2021.

We hanteren de volgende uitgangspunten:

- De financiële middelen hangen samen met onze visie, het gezamenlijk eindbeeld en de afspraken omtrent de regionale inspanningen en lokale inzet.
- Voor 2022 maken we een regionale begroting op basis van begrote kosten en activiteiten.
- We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor álle cliënten (oud en nieuw).
- De financiële doordecentralisatie van Rijkswege (het objectieve verdeelmodel) is kaderstellend.

Voor 2021-2022 maken we de volgende financiële afspraken:

1. Ambulantiseringsmiddelen 2021-2022

Voor 2021 worden de middelen uit het hoofdlijnenakkoord GGZ (ambulantiseringsmiddelen) ingezet voor de ambulantiseringsopgave en de sociaal domein kosten van de regiogemeenten voor de BW doelgroep.

Gezamenlijke afspraken:

- ✓ In elke gemeente wordt aanbod ontwikkeld, zodat inwoners met psychische problemen thuis in de eigen woning kunnen worden ondersteund. Iedere gemeente krijgt, op basis van aantal inwoners in BW, gedurende 2021 een bedrag hiervoor toegekend. Dit bedrag kan worden besteed om de zorg aan de doelgroep BW, die in de gemeente verblijft, op een ambulante manier vorm te geven. Gezien de grote onderlinge verschillen in omvang van de doelgroep BW per gemeente wordt het bedrag hierop afgestemd. Gemeenten met veel bewoners in BW zullen meer inspanningen moeten plegen om de zorg te ambulantiseren dan gemeenten met weinig inwoners in BW.
- ✓ Vanaf 2022 zijn de ambulantiseringsmiddelen onderdeel van de regionale 'opstapbegroting'. Er zullen dan nieuwe gezamenlijke afspraken worden gemaakt over de verdeling, de benodigde projectinzet en lokale inspanningen.
- ✓ Vanaf 2022 zullen we gaan werken met een regionaal ontwikkelplan en lokale plannen. In de lokale plannen wordt aangegeven wat de gemeenten gaan doen aan lokale opbouw (o.a. organiseren toegang, voldoende geschikte en betaalbare

woonruimten, regionale uitstroom, preventieve zorg en infrastructuur, adequate ondersteuning en begeleiding in de thuissituatie, veilige woonomgeving).

We komen de volgende bedragen overeen:

2021: **€ 2.400.000,-** (conform de afgesproken verdeelsleutel op basis van aantal inwoners in BW, zie de tabel onderaan)
2022: **€ 2.100.000,-** (onderdeel van de regionale 'opstapbegroting')

2. Extra ambulantiseringsmiddelen 2021

Gemeente Arnhem stelt voor 2021 € 600.000 extra beschikbaar voor de regiogemeenten zodat gemeenten activiteiten kunnen starten om zich voor te bereiden op de ambulantisering.

Gezamenlijke afspraken:

- ✓ De verdeling vindt plaats conform de afgesproken verdeelsleutel op basis van inwoneraantallen, zie de tabel onderaan.
- ✓ Elke gemeente doet in 2021 een voorstel voor de besteding van de extra ambulantiseringsmiddelen, zodat duidelijk is welk project, pilot of proeftuin wordt uitgevoerd. In het kader van de kennisdeling wisselen we de ervaringen uit.

3. LVB-middelen

De afspraken over de LVB-middelen zoals die tot 31-12-2020 golden, worden voortgezet in 2021.

Gezamenlijke afspraken:

- ✓ De middelen worden door de gemeente Arnhem ingezet om voor de gezamenlijke gemeenten te voorzien in tijdelijk verblijf van de LVB doelgroep (beschermd wonen voor mensen met een licht verstandelijke beperking).
- ✓ Vanaf 2022 nemen we deze kosten op in onze gezamenlijke integrale regionale begroting.

4. Reservering onderbesteding 2021

In deze doordecentralisatie zijn we gezamenlijk aan zet en proberen we de instroom verder te beperken door inspanningen, regionaal, maar zeker ook lokaal: bijvoorbeeld als er meer uitstroom uit BW kan plaatsvinden in de regio, lichtere vormen van zorg lokaal ontstaan, geschikte woningen gerealiseerd worden, dan leidt dit tot lagere uitgaven van de BW-middelen.

Gezamenlijke afspraak:

- ✓ De gemeenteraad van Arnhem wordt voorgesteld om bij een eventuele onderbesteding op de zorgkosten Beschermd Wonen[1] (Arnhemse begroting 2021 na verrekening van de definitieve uitname van de Wlz-middelen), dit bedrag te

[1] Zorgkosten BW: ZIN (zorg in natura), PGB (persoonsgebonden budget), EB (eigen bijdrage)

reserveren in de begroting 2021 en deze middelen mee te nemen naar de regionale opstapbegroting 2022.

5. Regionale projectinzet

De acties die ambtelijk in 2021 en 2022 opgeleverd moeten worden zijn beschreven in het bestuurlijk akkoord. Hiervoor is extra ambtelijke regionale inzet benodigd.
Conform separaat voorstel, ter bespreking in de Stuurgroep van 18 juni 2021, zal een bedrag van **€ 121.000** hiervoor beschikbaar moeten worden gesteld.
In de tabel hieronder is dit bedrag meegenomen.

Verdeling van de middelen over de gemeenten

Totalen budget tbv regio 2021 (excl Arnhem)						
Gemeente	Inwoners BW januari 2021	Inwonertal	Ambulantiserings middelen obv BW spreiding	Extra ambulantiserings middelen obv inwonertal	Beklemde middelen Arnhem	Totaal
Arnhem	353	161.348	-		€ 500.000	€ 500.000
Doesburg	2	11.077	€ 13.688	€ 24.956		€ 38.644
Duiven	7	25.126	€ 47.907	€ 56.608		€ 104.515
Lingewaard	49	46.601	€ 335.348	€ 104.991		€ 440.339
Overbetuwe	45	47.906	€ 307.973	€ 107.931		€ 415.904
Renkum (incl. LVB)	53	31.419	€ 362.724	€ 70.786		€ 433.510
Rheden	123	43.761	€ 841.793	€ 98.592		€ 940.385
Rozendaal	0	1.704	€ -	€ 3.839		€ 3.839
Westervoort	20	14.971	€ 136.877	€ 33.729		€ 170.606
Zevenaar	34	43.750	€ 232.691	€ 98.567		€ 331.258
Kosten regionaal project (ambtelijke inzet en proces)			€ 121.000			€ 121.000
Totaal (excl Arnhem)	**333**	**266.315**	**€ 2.400.000**	**€ 600.000**		**€ 3.000.000**
Totaal (incl Arnhem	**686**	**427.663**				**€ 3.500.000**